

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Цветан Недялков

относно

дисертационния труд на тема

“ДЖАЗ ПИАНОТО – ЕДИН РАЗЛИЧЕН ПОДХОД. РАЗШИРЯВАНЕ НА ИЗРАЗНИТЕ СРЕДСТВА В ИЗПЪЛНИТЕЛСКАТА ПРАКТИКА НА ДЖАЗ ПИАНИСТИТЕ. ОБЩИ ИЗПЪЛНИТЕЛСКИ ПОХВАТИ И ПРИЙОМИ МЕЖДУ ПИАНОТО И УДАРНИТЕ ИНСТРУМЕНТИ В ДЖАЗОВАТА МУЗИКА.”

с автор Иван Гърбачев,

за присъждане на научната и образователна
степен “Доктор” по специалност Музикознание и музикално
изкуство, направление 8.3. Музикално и танцово изкуство

Дисертационният труд на Иван Гърбачев съдържа уводна част, четири основни глави, заключение, научни приноси, библиография, 2 приложения, речник на музикалните термини, практически примери и списък с фигури, като общия обем е 183 страници. Както сам изтъква авторът във своя увод, „тази дисертация ще докаже и ще обясни връзката между пианото и ударните инструменти в джаза“. Изследват се създадените паралели между пианото и барабаните в контекста на основни инструменти в джаз музиката и важни инспирации за новаторски подходи към двата инструмента и разгръщането на техните възможности.

Още в самото начало личи една много ясна и конкретна идея, която има докторанта по отношение на **целите и задачите**, поставени в това изследване, а именно: да се дискутират сходствата между свиренето на барабани и пиано в джаза в четири кореспондиращи помежду си перспективи - историческа, техническа, концептуална и доказателствена.

Подборът на изследователските методи (емпиричен и аналитичен) в дисертационния труд е много подходящо подбран с оглед спецификата на материала.

В първа глава задълбочено и аналитично се проследява историческото развитие на джаза с неговите корени в африканската, европейската и латиноамериканската музика. Историческият анализ е основният метод, използван в тази глава, а целта е да бъде изяснено голямото влияние на перкусионните практики, главно тези с африкански и европейски корени върху джазовата традиция. Накрая авторът стига до заключението, че тезата, според която ритъмът в джаза идва от Западна Африка, а неговите мелодически и хармонически компоненти - от Европа, е едно прекалено опростяване, което и до днес се среща в научната литература. Погледнато от историческа гледна точка, джазът в своя некратьк път се е разграничил от родствените си връзки и се е превърнал в едно комплексно изкуство.

Втората глава представлява анализ на фундаментални ритмически характеристики в джазовата музика. Малко стихийно, но прецизно и точно са изяснени множество понятия, подкрепени с нотни примери. Терминът суинг е разгледан като субективно понятие, зависещо от опита на слушателя. Дадена е различна перспектива на общо известни музикални термини като ритъм, темпо, бийт и др.

В трета глава е изложена основната теза на дисертационния труд, а именно: преките връзки между пианото и ударните инструменти. Чрез метода на сравнителния анализ са изяснени сходствата и приликите между пианото и барабаните от гледна точка на ритмиката, подкрепени с множество примери. Изяснен е произхода и значението на понятието „дръм сет“. Авторът прави паралел между инструменталните техники на пианистите и барабанистите. Накрая на тази глава е направено заключението, че уменията за изграждането на ритмически модели в джаза при пианистите и барабанистите са сходни.

Четвърта глава включва доказателства, подкрепящи основната теза на дисертационния труд за ритмично сходство между пианото и ударните инструменти. Поставен е акцент на дейността на четирима музиканти, оказали голямо влияние върху съвременното развитие на джаз пианото.

В справката за приносите докторанта е определил няколко важни акцента:

- Систематизирани са основни ритмически елементи и характеристики на джазовата музика.
- Събрана и класифицирана е информацията относно прехвърлянето на перкусионни техники върху пианото.
- Анализирано е творчеството на едни от най-значителните джаз пианисти и техният принос в развитието на различните техники при джаз пианото.
- Създадено е практическо приложение на характерните ритмични фигури при пианото, повлияни от перкусионните инструменти и тяхното прилагане в различните стилове на джазовата музика.

Формулирани точно и ясно, целите и задачите в това изследване са реализирани и разрешени правилно. Използваната методика е актуална и отговаря на съвременните изисквания за провеждане на изследователска работа. Работата е добре структурирана и с максимална яснота представя разглежданите проблеми. На лице са и научните приноси в този труд, които считам за точни и коректни.

На основата на направения анализ на използваните в това изследване теоретични и практически подходи мога да кажа, че така селектираната и приложена в дисертацията информация притежава висока степен на практическа приложимост.

В заключение давам своята положителна оценка на представения дисертационен труд и предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Иван Гърбачев научна и образователна степен „доктор“.

12.09.2020г.

София

проф. д-р Цветан Недялков

